Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok II. Warszawa, niedziela dn. 3 grudnia 1933 r. Zeszyt 44

1933 RZEMIOSŁO

Cena 20 gr.

CZASOPISMO TYGODNIOWE

WYDAWANE

PRZEZ RADĘ IZB RZEMIEŚLNICZYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZY WSPÓŁUDZIALE IZB RZEMIEŚLNICZYCH

CENTRALA REDAKCJI I ADMINISTRACJI

WARSZAWA, UL. ŚW. TERESY 2 m. 4, tel. 9-17-40. KONTO P. K. O. 6066

Redaktorzy: WŁ. GINDRICH i A. ZABĘSKI

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, ul. Kilińskiego 23; BRZEŚĆ N/B., plac J. Piłsudskiego 13; GRUDZIĄDZ, ul. Groblowa 29/31; KATOWICE, ul. Stawowa 10; KIELCE, ul. Wspólna 4; KRAKÓW, ul. Św. Anny 9; LWÓW, ul. Kościelna 8; LUBLIN, ul. Powiatowa 3; ŁÓDŹ, ul. Ewangelicka 18; ŁUCK, ul. J. Piłsudskiego 14; NOWOGRÓDEK, ul. Piłsudskiego POZNAŃ, Wały Zygmunta Augusta 15 STANISŁAWÓW, ul. Sapieżyńska 18 TARNOPOL, Izba Rzemieślnicza, WARSZAWA, ul. Szkolna 2; WILNO, ul. Adama Mickiewicza 23; WŁOCŁAWEK, ul. Zduńska 5.

PRENUMERATA: KWART. Zł. 2.40, PÓŁROCZN. Zł. 4.80, ROCZNIE Zł. 9 60

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona zł. 180, 1/2—90 zł., 1/4—50 zł., 1/8—25 zł., 1/16—15 zł

Ubezpieczenie samoistnych rzemieślników

Niejednokrotnie wskazywaliśmy na łamach naszego pisma na dotkliwą lukę w naszem ustawodawstwie społecznem, które w postaci przymusowej ubezpieczenia wszelakiego typu pracowników począwszy od robotników a kończąc na pracownikach umysłowych. Brak natomiast w ustawie ubezpieczenia samoistnego rzemieślnika a wszelkie starania w tym kierunku oraz memorjały przedłożone w odpowiednim momencie Ministerstwu Opieki Społecznej za pośrednictwem Rady Izb Rzemieślniczych pozostały bez skutku. Ustawa scaleniowa przeszła nad tym dezyderatem rzemiosła do porządku dziennego.

A jednak zagadnienie ubezpieczenia samoistnego rzemieślnika jest wśród ogółu rzemiosła niezwykle żywe i można na podstawie doświadczenia stwierdzić, że nie było niemal poważniejszego zebrania czy zjazdu rzemieślniczego, który postulaty pod tym względem nie ująłby w konkretne rezolucje.

Ustawa scaleniowa nie wydzieliwszy rzemiosła w osobny dział, któryby uwzględniał jego strukturę gospodarczą i indywidualne znamiona, dopuszcza w odniesieniu do rzemiosła ubezpieczenie dobrowolne. A mianowicie art. 12-ty ustawy opiewa: „Z własnej woli mogą przystąpić do ubezpieczenia osoby, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, które ukończyły 16-ty rok życia a nie przekroczyły 45-go, jeżeli całkowity ich dochód roczny nie przewyższa 10 000 zł. Kto pragnie przystąpić do ubezpieczenia, winien przedłożyć zeznanie o źródłach i wysokości dochodu oraz świadectwo zdrowia, wydane przez wyznaczonego w tym celu przez ubezpieczalnię społeczną lekarza, wzgl. Komisję lekarską. Jeżeli świadectwo lekarskie wykaże zły stan zdrowia, ubezpieczalnia społeczna względnie zakład ubezpieczenia emerytalnego robotników, ma prawo odmówić przyjęcia do ubezpieczenia.

Wysokość składek i rozmiar świadczeń, sposób opłacania składki, zakres osób korzystających ze świadczeń, inne bliższe warunki dobrowolnego ubezpieczenia, określa rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej. Minister Opieki Społecznej może ustalać ulgowe warunki dobrowolnego ubezpieczenia dla grup, przystępujących do ubezpieczenia zbiorowego."

Wbrew klauzulom, odnoszącym się do ubezpieczonych przymusowo, które ciężar świadczeń rozkładają na pracodawcę i pracownika, ubezpieczenie dobrowolne przewiduje ponoszenie całkowitego obciążenia przez ubezpieczonego. Ta forma ubezpieczeń jest więc w pierwszym rzędzie w stosunku do środków rzemieślnika zbyt droga i kosztowna, a pozatem ze względu na swój charakter jednolity i etatyczny nie odpowiada zroznicowanemu indywidualizmowi rzemieśnika. Pozatem istniałaby duża nierównomierność świadczeń ze strony instytucji ubezpieczeniowej na rzecz ubezpieczonego gdyż świadczenia te mimo nierównego ciężaru składkowego były zarówno dla robotnika jak i rzemieślnika identyczne. Z powodów powyżej podanych rzemieślnicy, możemy to stwierdzić z całą stanowczością, nie będą mogli przystępować do ubezpieczenia na podstawie art. 12-go ustawy scaleniowej.

Jakie zatem wyjście znaleść z tej sytuacji? Najlepszem byłoby powołanie do życia odrębnej instytucji, którąby wszechstronnie uwzględniała i strukturę rzemiosła i indywidualne jego znamiona, którąby równocześnie wysokość świadczeń na jej rzecz dostosowała ściśle do możliwości finansowej warsztatu rzemieślniczego. Jest to jednak droga bardzo daleka a pozatem wogóle trudna i ciężka do zrealizowania, jak zresztą pouczyło nas doświadczenie przy opracowywaniu ustawy scaleniowej. Jedynem tedy i bezpośredniem wyjściem dla rzemieślnika, pragnącego zabezpieczyć przyszłość sobie i rodzinie jest korzystanie z usług istniejących obecnie prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych.

Wielkie zwycięstwo listy BBWR w wyborach w województwach Poznańskiem i Pomorskiem

W Poznańskiem

Ostatnie cyfry wyborów do rad miejskich w woj. poznańskiem przedstawiają się następująco: Wybory odbyły się w 85 miastach, mandatów 1312: (w nawiasach wyniki wyborów w 1929 r.):

BBWR — 648 m. (49,4 proc.), (336 — 24,8 proc.).
Str. Nar. — 470 m. (507).
NPR — 53 m. (219).
PPS — 10 m. (65).
Ch. D. — 3 m. (106).
Str. Lud. — — m. (31).
Bezpart. — 9 m (43).
Niemcy — 32 m. (2,4 proc. (92 — 6,4 proc.).
Do podziału w blokach — 80 m.
Różne — 6 m.
Dzicy — 1 m.
Ugrup.wywr. — (16 — 1,1 proc.).

Na Pomorzu

Ostateczne cyfry wyborów do rad miejskich w woj. pomorskiem przedstawiają się jak następuje: (w nawiasach wyniki wyborów w 1929 r.):

BBWR — 276 m. (49,6 proc.) (135 — 19,25 proc).
Str, Nar. — 181 m. (221).
Ch. D. — (25)
NPR. — 55 m (138).
Str Lud. — (20).
PPS — 14 m. (60).
Bezpart. — 8 m. (29).
Niemcy — 21 m. (3,8 proc.) (71 — 10,1 proc.).
Żydzi — 1 m.

Łączne wyniki

Łączne cyfry wyniku wyborów do rad miejskich na terenie obu wejewództw przedstawiają się następująco: (w nawiasach wyniki wyborów w 1929 r.)

BBWR — 924 m (49,5 proc.) (491)
Str Nar. — 651 m. (728).
NPR. — 108 m (357).
PPS. — 24 m. (125).
Ch. D. — 3 m (131).
Str. Lud. — (51).
Bezp. — 17 m. (72).
PPS. dawna frakcja rewol. — (2).
Niemcy — 53 m. (163).
Żydzi — 1 m.
Różni — 6 m.
Dzicy — 1 m
Organ. wywrotowe — (16).
Do podziału w miejsc. blokach — 80 m.

Z pobytu delegacji rzemieślniczej w Z. S. R. R.

(Korespondencja własna)

Po tygodniu pobytu w Moskwie, dopiero w dniu 17 b. m. udaje się nam otworzyć wystawę próbek towarów rzemiosła polskiego, przywiezionych do Moskwy.

Wystawa odbędzie się w Muzeum Eksportowem znajdującym się w lokalu „Wsiesojuznoj Targowej Pałaty".

Działalność nasza jak dotychczas nie jest samodzielna, gdyż działamy wyłącznie i jedynie za pośrednictwem miejscowego Sowpoltorgu, na czele którego stoi p. dyr. Ziabicki. Jest to wreszcie jedyna droga do wyjścia na rynek tutejszy — droga zalecana także i popierana przez naszą placówkę dyplomatyczną

Dyrekcja Sowpoltorgu udzieliła nam b. dużego poparcia i nieszczędzi trudu żeby ułatwić nam stosunki z tutejszymi czynnikami państwowemi, posiadającemi prawo czynienia zakupów.

Odbyliśmy już cały szereg oficjalnych, a niezbędnych wizyt, odwiedziliśmy prezydjum „Torgsinu", prezesa Związku Izb Handlowych p. Brona, a w dniu dzisiejszym jesteśmy przyjęci przez p. Ministra pełnomocnego w Moskwie Łukasiewicza.

Czy zawrzemy jakie tranzakcje, trudno przewidzieć, ale stwierdzamy, że możliwości są ogromne, gdyż rynek tutejszy jest b. pojemny, a potrzebę naszych towarów odczuwa się na każdym miejscu.

Tłum szary — źle odziany skupiłby w jednym dniu produkcje powiedzmy obuwia całej Polski, lecz niestety są to rzeczy niemożliwe, gdyż o potrzebach odywatela i ich zaspokojeniu stanowi nie obywatel, a Państwo, które pracuje według programu ustalonego, a w tym programie jakoś sum na zakupy w Polsce jeszcze nie widzimy.

Narazie kończę tę krótką korespondencję obiecując sobie w przyszłości szerzej sprawy nasze omówić.

Inż. L. Włoczkowski.

Moskwa 16. XI.1933 r.

Rzemiosło w cyfrach.

1930—1932

III.

Analiza przyrostu warsztatów rzemieślniczych według grup zawodowych, nie wykazuje zbyt wielkiej rozpiętości procentowej. Rozpiętość ta wynosi od 18%—24% w różnych zawodach a w szczgółach przedstawia się następująco:

I.

Grupa budowlana

Rok	Liczba warsztatów
1930	20.304
1931	21.730
1932	23.908
przyrost	3.604
procent	18

II.

Grupa drzewna.

Rok	Liczba warsztatów
1930	36.776
1931	39.192
1932	43.743
przyrost	6.967
procent	19

III.

Grupa włókiennicza.

Rok	Liczba warsztatów
1930	51.633
1931	54.718
1932	60.464
przyrost	8.831
procent	19

IV.

Grupa metalowa.

Rok	Liczba warsztatów
1930	40.160
1931	43.668
1932	49.746
przyrost	9.586
procent	24

V.

Grupa spożywcza.

Rok	Liczba warsztatów
1930	45.026
1931	48.759
1932	55.373
przyrost	10.347
procent	19

VI.

Grupa skórzana.

Rok	Liczba warsztatów
1930	58.925
1931	64.272
1932	69.967
przyrost	11.032
procent	19

VII.

Grupa usług osobistych.

Rok	Liczba warsztatów.
1930	11.169
1931	11.962
1932	13.746
przyrost	2.577
procent	22

Jak wynika z powyższych tablic, najmniejszy przyrost (18%) wykazuje grupa budowlana, najwyższy (24%) grupa metalowa. Na ogół jednak różnice powstałe w ciągu 2 lat są znaczne i znamienne we wszystkich grupach zawodów. Uwzględniając różne przyczyny i powody, a chcąc równocześnie chociażby w najbardziej ogólnych rzutach usprawiedliwić i wytłómaczyć to zjawisko, chcemy się uchronić od popełnienia błędów w ocenie ogólnej sytuacji, biorąc za podstawę analizy tylko grupowe zestawienia zawodowe. Dlatego też musimy pragnąc osiągnąć maximum objektywności, zawsze i bezprzecznie miarodajnej dla oceny zjawisk gospodarczych, sięgnąć do poszczególnych zawodów, gdyż liczbowe ich zmiany rzucą właściwe światło na istotne powody przyrostu warsztatów tak z punktu widzenia warunków wewnętrznych jak i zewnętrznych. Zestawienie to będzie niewątpliwie żmudne, a może dla części naszych czytelników zbyt drobiazgowe, jednak w imię ogólnego interesu musimy się podjąć tego trudnego zadania, gdyż właściwej prawdy nie zrozumiemy, bez odsłonięcia jej charakterystycznych szczegółów. O zmianach tych pomówimy w następnych numerach „Rzemiosła."

W. G.

Sprawa badania ksiąg handlowych dla ustalenia dochodu przez władze podatkowe

Ustawa o państwowym podatku przemysłowym przewiduje ulgowe stawki podatkowe jedynie dla płatników prowadzących księgi prawidłowe. Jest to zasada ściśle stosowana i przestrzegana przez urzędy skarbowe przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, prowadzącym prawidłową książkowość. Przy najmniejszych uchybieniach natury formalnej rewidenci buchalteryjni mają możność zaopinjowania o księgach jako prowadzonych nieprawidłowo co w konsekwencji swej zwykle powoduje zupełne odrzucenie ksiąg przez Komisję Szacunkową przy wymiarze tego podatku. Zupełnie odmiennie przedstawia się sprawa z badaniem ksiąg handlowych dla ustalenia dochodu i wymierzenia podatku dochodowego kontrolowanemu przedsiębiorstwu. W tym wypadku bowiem ustawa o państwowym podatku dochodowym wymaga prawidłowego prowadzenia ksiąg tylko od osób prawnych opodatkowanych na podstawie art. 21 wymienionej ustawy. Z powyższego wynika, że co do innych płatników, zasada prawidłowego prowadzenia ksiąg będących podstawą określenia dochodu, nie obowiązuje, a zatem dowód z ksiąg handlowych prowadzonych przez osoby fizyczne i spółki firmowe wzgl. firmowo-komandytowe nieprawidłowo, lecz rzetelnie, nie może być pominięty przy ustaleniu dochodu podatkowego pod warunkiem jednakże by zapisy w księgach umożliwiały stwierdzenie ich zupełności i rzetelności i ich oceny pod kątem widzenia przepisów ustawy o państwowym podatku dochodowym. W związku z rewizją ksiąg handlowych przeprowadzanej obecnie przez rewidentów buchalteryjnych Grodzka Izba Skarbowa w Warszawie wydała specjalny okólnik, w którym poleca ściśle przestrzegać i stosować powyższe przepisy, by zapobiec przy ustalaniu dochodu za rok podatkowy 1933, odrzucaniu dowodu z ksiąg tylko z powodu usterek formalnych.

Świadectwa przemysłowe na 1934 r.

Rozpoczął się już okres wykupywania świadectw przemysłowych na 1934 rok, którego prawny termin kończy się w dniu 31. 12. r. b. Zgodnie z ustawą o podatku przemysłowym, wszyscy właściciele przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz wykonywujący osobiste zajęcia przemysłowe, obowiązani są do wykupienia świadectw przemysłowych. Świadectwa przemysłowe wykupione być mogą najpóźniej do dnia 31 12. r. b. włącznie. Po tym terminie doliczać będą władze skarbowe odsetki za zwłokę, względnie wyznaczać będą kary za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa.

Celem otrzymania świadectwa przemysłowego należy dokładnie wypełnić odpowiednią deklarację i zgłosić w kasie skarbowej tego urzędu skarbowego na terenie którego dane przedsiebiorstwo się znajduje. Deklaracje należy wypełnić ściśle i właściwie, gdyż podatnicy ponoszą całkowitą odpowiedzialność za wykupienie należytego świadectwa przemysłowego, odpowiadającego właściwej kategorji przedsiebiorstwa. Dlatego też w wypadkach, kiedy zachodzą wątpliwości co do kategorji przedsiebiorstwa, należy zwrócić się po informacje do i właściwego urzędu skarbowego. Uniknie się przez to przykrych następstw, jakie pociąga za sobą wykupienie nieodpowiedniego świadectwa przemysłowego. Ci bowiem którzy za nieodpowiedniemi świadectwami przemysłowemi prowadzą przedsiębiorstwa, jak również i ci, którzy po 31 grudnia r.b, znajdą się bez świadectwa przemysłowego na 1934 rok, ulegną karze grzywnej od 3 do 20 krotnej kwoty nieuiszczonej za świadectwo, przyczem kara nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej. Jakkolwiek organizacje gospodarcze zwróciły się do Min, Skarbu z prośbą o rozłożenie należności za świadectwa przemysłowe na 1934 rok wszystkim płatnikom na dwie równe raty (jedna płatna do 31 12 r.b. i II-ga płatna do dnia 31 III 1934 roku), to nie przesądzając decyzji władz skarbowych w tej sprawie, lepiej będzie dla każdego płatnika, jeżeli wykupi świadectwo przemysłowe do dn. 31 12 r. b. gdyż dotychczasowe stanowisko Min. Skarbu co do przesunięcia terminu wykupywania świadectw przemysłowych było zawsze nagatywne.

Rzemiosło i pociąg - wystawa.

Społeczeństwo nie zdaje sobie sprawy z istotnej roli rzemiosła w życiu gospodarczem. Brak środków finansowych uniemożliwia rzemiosłu prowadzenie właściwej propagandy swoich wyrobów; w rezultacie dochodzi do tego, że konsument, który wie doskonale jaka fabryka wyrabia te czy inne gatunki pasty do obuwia, nie orjentuje się, że np. galanterja skórzana, którą się tak zachwyca stanowi wyrób rzemieślniczy.

Uświadomienie gospodarcze społeczeństwa staje się w chwili obecnej koniecznością.

Zadania tego podejmie się Pociąg—Wystawa, który ma również na celu przedstawienie szerokim sferom dorobku naszego rzemiosła.

Organizatorzy „Pociągu—Wystawy specjalną wagę przywiązują do należytego przedstawienia w nim działów, stanowiących produkcję rzemieślniczą, jak np.: kaletnictwa, białoskórnictwa, wyrobów galanteryjnych, niektórych działów przemysłu metalowego i t. p.

Pociąg—Wystawa objąć ma ponadto organizację stoisk dydaktycznych z zakresu produkcji rzemieślniczej, jak np. wykazanie spraw, powstających wskutek wadliwego zdejmowania skór, pokaz wykorzystywania odpadków, powstających przy uboju zwierząt (bardzo pomysłowo ukazała to Wileńska Izba Rzemieślnicza na Targach Północnych).

Przedstawione wytyczne co do udziału rze-

miosła w Pociągu—Wystawie zostały przez Radę Izb Rzemieślniczych uznane za właściwe i mogące przyczynić się wydatnie do wzmożenia konsumpcji wyrobów krajowych.

Pociąg—Wystawa wytwórczości krajowej, który dotrze do najodleglejszych zakątków kraju, da możność wytwórcy zetknięcia bezpośredniego z kupcem, i konsumentem, otworzy mu warunki łatwej, oszczędnej, a bardzo wydajnej propagandy i reklamy wyrobów, która obejmie terytorjum całego Państwa.

Najważniejsze korzyści, które przynieść może pociąg-wystawa wytwórcy krajowemu streścić się da w punktach następujących:

a) Przedstawienie szerokim rzeszom konsumentów dorobku długoletniej pracy polskiego przemysłu, postępów, osiągniętych w poszczgólnych jego działach;
b) Zademonstrowanie wszelkich nowości sezonowych równocześnie w najróżnorodniejszych punktach kraju, co przy zastosowaniu zwykłych metod propagandy wymaga wielkiego nakładu kosztów;
c) Pokazanie spożywcy wszystkich możliwości zakupu w miejscu jego zamieszkania. Nabiera to specjalnego znaczenia, zwłaszcza obecnie, gdy warunki finansowe przemysłu uniemożliwiają udzielanie szerokich kredytów towarowych handlowi, co z konieczności powoduje zmniejszenie asortymentów towarów w sklepach, szczególnie na prowincji;
d) Pociąg wystawa daje możność wystawcy prowadzenia propagandy aktualnej (zmiany w każdej chwili eksponatów, dostosowania ich do potrzeb regjonalnych, wystawiania nowości), co jest nie do osiągnięcia przy systemie zwykłych wystaw stałych.

Prace Samorządu Gospodarczego

W związku z Rozporządzeniem o obrocie zwierzętami i drobiem, oraz o obrocie hurtowym mięsem.—

W dniu 28 b. m. w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej odbyło się zebranie specjalnie powołanej Podkomisji Komisji Porozumiewawczej Samorządów Gospodarczych mające na celu zgodnie z życzeniem Ministra Przemysłu i Handlu odpowiednie opracowanie postulatów sfer gospodarczych do rozporządzeń wykonawczych rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem.

W zebranin wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Ministerstwa Rolnictwa, Związku Miast, Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, Rady Izb Rzemieślniczych R. P., Związku Izb i Organizacji Rolniczych.

Z ramienia rzemiosła wzięli udział w konferencji PP. Preses Poseł Reus ,(Łuck). Prezes Różycki (Kraków), Prezes Pawłowski (Łódź). Prezes Lutrosiński, Radca Urbański (Łódź) Redaktor Wójcik (Poznań) i Naczelnik Piekarski (Rada Izb).

W rezultacie obrad po przeprowadzeniu orjentacyjnej dyskusji rozdzielono opracowanie referatów między trzy grupy Samorządu Gopodarczego Wnioski referatów zawierające opinje odnośnie spraw które będą uregulowane wyżej wspomnianemi rozporządzeniami wykonawczemi będą po uzgodnieniu we wszystkich Izbach Samorządu Gospodarczego (Rzemieślniczych. Przemysłowo-Handlowych i Rolniczych) przedstawione Ministerstwu Przemysłu i Handlu, Ministerstwu Rolnictwa jako wyraz opinji całego życia gospodarczego.

Rzemiosłu zostało przydzielone opracowanie 4 referatów odnośnych wniosków dotyczących sprawy organizacji targowiska, nomenklatury żywca i mięsa oraz warunków sprzedaży.

Skoordynowanie prac dla przygotowania postulatów i opinji życia gospodarczego odnośnie projektów rozporządzeń wykonawczych do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem stwarza dodatnie warunki zapewniające zainteresowanym sferom zawodowym dostosowanie rozporządzeń wykonawczych w sprawie wyżej wspomnianej do potrzeb życia.

Reforma Ubezpieczeń Społecznych.

Zwiększenie obciążenia rzemiosła potraktowanego przez ustawę scalenieniową z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem narówni z przemysłem nastąpi wskutek:

1 bezpośredniego podniesienia stopy składek w stosunku do robocizny;
2. rozszerzenia grona osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia (podciągnięcie pod ten obowiązek krewnych i powinowatych, zatrudnionych przez pracodawcę);
3. wprowadzenia specyficznych postanowień do ustawy scaleniowej, mających na celu likwidację zaległych składek, mogących powstać w ubezpieczeniu emerytalnem robotników.

Obciążenie rzemiosła z tytułu ubezpieczeń społecznych zobrazujemy cyfrowo w oddzielnych tablicach statystycznych. Narazie pragniemy zaznaczyć, że wymiar świadczeń i składek odbywa się na podstawie *faktycznych zarobków ubezpieczonych*, a nie jak dotychczas na podstawie zarobków dowolnie obliczonych przez kasy chorych. Za faktyczny zarobek według artykułu 14-go ustawy należy uważać całkowity dochód ubezpieczonego, stanowiący wynagrodzenie za pracę t. zn. wynagrodzenie pieniężne łącznie z dodatkami, wynagrodzenie w naturze (mieszkanie, utrzymanie), jako też świadczenia osób trzecich, jeżeli udzielanie tych świadczeń jest w zwyczaju.

Składki ubezpieczeniowe zmieniają się zależnie od rodzaju ryzyka, ustawa scaleniowa uwzględnia więc odrębność ryzyk poszczególnych gałęzi ubezpieczenia.

Dla całokształtu zagadnienia pragniemy podać

zestawienie obciążeń pracowników i pracodawców według rodzaju ubezpieczeń społecznych w poszczególnych dzielnicach, stosownie do ustaw socjalnych pozostających obecnie w mocy w różnych województwach Rzeczypospolitej Polskiej.*)

Tablica I-sza ilustruje nam dzisiejszy stan rzeczy, obowiązujący częściowo na podstawie ustawodastw przedwojennych, a częściowo na podstawie ustaw uchwalonych przez polską władzę ustawodawczą.

* ustawa scaleniowa weszła już częściowo w życie z dniem 1. XI. 1933. jeżeli chodzi o pracowników rolnych.

TABLICA I.

Rodzaj ubezpieczenia	Przemysł			Rolnictwo		
	pracodawcy	ubezpieczeni	Ogółem	pracodawcy	ubezpieczeni	Ogółem
Wojew. Centralne i Wschodnie						
chorobowe	4,5	3,0	7,5	—	—	—
wypadkowe	1,2	—	1,2	0,8	—	0,8
inwalidzkie	—	—	—	—	—	—
Razem	5,7	3.0	8,7	0,8	—	0,8
Wojew. Połudn.						
chorobowe	4,5	3,0	7.5	4,5	3,0	7,5
wypadkowe	1,2	—	1,2	0,8	—	0,8
inwalidzkie	—	—	—	—	—	—
Razem	5,7	3,0	8,7	5,3	3,0	8,3
Wojew Zachodnie						
chorobowe	4,5	3,0	7.5	4,5	3.0	7,5
wypadkowe	2,0	—	2.0	1,4	—	1,4
inwalidzkie	1,8	1,8	3,6	1,8	1,8	3,6
Razem	8,3	4,8	13,1	7,7	4,8	12,5
Górny Śląsk						
chorobowe	2,0	4,0	6,0	1,8	3,7	5,5
wypadkowe	2,6	—	2,6	1,1	—	1,1
inwalidzkie	2.7	2,7	5,4	2.7	2,7	5,4
Razem	7,3	6,7	14,0	5,6	6,4	12,0

Przyjrzyjmy się teraz, jak wyglądają opłaty ubezpieczeniowe w przemyśle, poza Górnym Śląskiem według ustawy scaleniowej:

	w % zarobków
Ubezpieczenie chorobowe	5,0
„ wypadkowe średnio	1,4
„ emeryt. -składka zasad.	5,2
	11,6

Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem w art 220 pkt 5. mówi, że „poczynając od 4-go roku swej działalności zakład ubezpieczenia emerytalnego robotników nakłada corocznie dodatkową opłatę na pokrycie 2/3 zaległych składek, z czego połowa obciąża pracodawców, a połowa ubezpieczonych; 1/3 zaległych składek zakład przejmuje na swój rachunek."

Od końca roku 1931, tempo tworzenia się zaległości z tytułu zaległych składek, których rzmiosło wobec pogłębiającego się kryzysu nie było i nie jest w możności ponosić, stale się wzmaga i może być nadal silniejsze, jeżeli konjunktura gospodarcza nie poprawi się.

Przewiduje się, że składka dodatkowa na pokrycie zaległości powstałych na skutek niemożliwości niektórych pracodawców wywiązania się z obowiązków, jakie nakłada ustawa, wyniesie w praktyce przynajmniej 10% składki zasadniczej.

Do tych ciężarów z tytułu ustawy o ubezpieczeniu społecznem, należy dodać świadczenia na rzecz Funduszu Pracy, utworzonego ustawą z dnia 16 marca 1933 r. Składki na rzecz Funduszu Pracy wynoszą 2%, przyczem 1% ponoszą osoby, pobierające uposażenie stanowiące ich dochód, a 1% od sumy zarobków płacą pracodawcy, zatrudniający pracowników. Osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach rzemieślniczych w rozumieniu art. 142 prawa przemysłowego i wykupujący świadectwa przemysłowe VIII-ej kategorji przemysłowej nie opłacają 1% składki na rzecz Funduszu Pracy od swych zarobków. Rzemieślnicy natomiast tej kategorji płacą tę składkę od zarobków wypłaconych swym pracownikom Należy dodać do tego jeszcze składki na wypadek bezrobocia. Składki te wynoszą 2%. Składkę tę dzieli się między robotnikami a pracodawcą w ten sposób, że 1,5% płaci pracodawca z własnych funduszów zaś 0,5% robotnik. Składka za podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia robotnika sezonowego wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych temu robotnikowi zarobków. Przypadająca za to ubezpieczenie robotnika sezonowego składka w wysokości 4% dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 2% płaci pracodawca z własnych funduszów zaś 2% robotnik

W cyfrach obciążenie z tytułu ustawy scaleniowej, ustawy o Funduszu Pracy i ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia, przedstawia się jak następuje.

	w % zarobków
Ubezpieczenie chorobowe	5,0
„ wypadkowe średnio	1,4
„ emerytalne-składka zasadnicza	5,2
„ emerytalne-pokrycie zaległości	0,5
Fundusz Bezrobocia	2,0
Fundusz Pracy	2,0
Razem opłaty socjalne	16,1

z czego na pracodawcę przypada składka 8,55% a na pracownika 7,55%.

Jeżeli powyższą cyfrę porównamy z tablicą I to stwierdzamy, że zwiększenie ciężarów z tytułu ubezpieczeń socjalnych nastąpi na obszarze całej Rzeczypospolitej. Dla przemysłów sezonowych ogólna stawka będzie jeszcze wyższa wobec wyższej stawki na rzecz Funduszu Bezrobocia, będzie ona również wyższa dla Górnictwa i Hutnictwa, gdzie stawka emerytalna — składka zasadnicza — wynosi, 5,8%.

Zwiększenie ciężarów z tytułu ubezpieczeń socjalnych dotyczy jedynie przemysłu i handlu, gdyż rolnictwo potraktowane jest odrębnie i dla niego ustawodawca wprowadził daleko idące ulgi. W tablicy Nr. I. podaliśmy obciążenie rolnictwa z tytułu ubezpieczeń społecznych we wszystkich województwach. Według ustawy scaleniowej w województwach centralnych wschodnich i południowych składka za ubezpieczenie od wypadku przy pracy, którą zresztą ponosi całkowicie pracodawca wynosi średnio 1%, (art. 221 ust. 6) w województwach zachodnich, z wyjątkiem Górnego Śląska oprócz tej opłaty pracodawcy rolni będą ponosić składkę za ubezpieczenie emerytalne, która wynosi 3.6% t. zn. z ubezpieczeniem wypadkowem obciążenie rolnictwa w województwach zachodnich wyniesie 4,6, z czego pracodawca ponosi 2,8 a robotnik 1,8. W zestawieniu cyfrowem obciążenie rolnictwa przedstawia się jak następuje:

Województwo	Obecny stan	Po wejściu w życie ustawy z dnia 28. III. 1933	Ulgi w %	Uwagi
Wojew. centralne i wschodnie . .	0,8	1,0	+0,2	Zwiększenie ciężarów o 0,2% odnosi się tylko do Wojew. Centr. i Wschodnich. W innych natomiast są olbrzymie ulgi.
z tego pracodawca . . .	0,8	1,0	+0,2	
„ robotnik . : . .	—	—	—	
Wojew. Południowe	8,3	1,0	—7,3	
z tego pracodawca . . .	5,3	1,0	—4,3	
„ robotnik	3,0	—	—3,0	
Wojew. Zachódnie	12,5	4,6	—7,9	
z tego pracodawaa . . .	7,7	2,8	—4,9	
„ robotnik	4,8	1,8	—3,0	

Należałoby jeszcze wspomniec o ubezpieczeniu pracowników umysłowych zatrudnionych w przemyśle i handlu. Poprzestaniemy w tym wypadku na podkreśleniu, że obciążenia z tego tytułu pozostaje prawie bez zmian, gdyż po reformie wynosić będzie ogólna składka 18%, a przed reformą t. j. obecnie wynosi 18,7% zarobku. Ciężary z tego tytułu nie zmieniają się, chociaż ubezpieczenie chorobowe dla pracowników umysłowych wynosi 4,6%. Nastąpiła tylko zmiana w wysokościach większych składek bez zmniejszenia ogólnego obciążenia.

Z całej tej reformy ubezpieczeń społecznych korzysta jedynie rolnictwo, dla którego ustawodawca stworzył odrębne zasady ubezpieczeniowe, stwarzając dla niego niejako system ubezpieczeń zawodowych.

Wartość wszelkiej ustawy zależy od sposobu zastosowania jej w życiu. Art. 320 ustawy scaleniowej daje uprawnienia Radzie Ministrów w sprawie terminu wejścia w życie ustawy scaleniowe na obszarach poszczególnych województw. Na podstawie art. 221 ta sama władza może zmieniać składki opłacane z tytułu ubezpieczenia wypadkowego. W dziale tegoż ubezpieczenia i na podstawie tegoż artykułu Minister Opieki Społecznej może przyczynić się w drodze roporządzeń do sprawiedliwego wymiaru składek obciążających warsztaty rzemieślnicze.

Te specyficzne postanowienia ustawy scaleniowej mogą złagodzić w praktyce przynajmniej częściowo jej uciążliwe skutki dla rzemiosła.

Kazimierz Jaroszewski

Ze zjazdu delegatów Cechów rzeźnicko-wędliniarskich

Rezolucje

I

Zjazd delegatów Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich z całej Polski stwierdza szybkie obniżenie się eksportu bekonów do Anglji, wobec czego podkreśla specjalne znaczenie eksportu innych przetworów mięsnych, prowadzonego przez Polski Związek Wytwórców i Eksporterów Wędlin

Zjazd uchwala wysłać specjalną delegację do Panów Ministrów Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Skarbu, aby zwóciła Panom Ministrom Gospodarczym uwagę na ważność i możliwośc rozwoju eksportu przetworów mięsnych, jako to wędlin, konserw mięsnych i jarzynowo - mięsnych oraz tłuszczów wieprzowych i prosiła o poparcie pracy eksportowej przez czynniki rządowe w przeciwieństwie do dzisiejszego stanu rzeczy, charakteryzującego się nadmiernem popieraniem eksportu bekonowego przy równoczesnem niedocenianiu i zaniedbywaniu innych przetworów mięsnych.

W szczególności Zjazd usilnie prosi Panów Ministrów Gospodarczych o dopuszczenie do składu Komisji Obrotu Artykułami Rolniczemi przy Ministerstwie Rolnictwa oraz Komisji Produktów Zwierzęcych — delegata samorządu rzemieślniczego z pośród rzemiosła rzeźnicko - wędliniarskiego, uzasadniając swą prośbę tem że: 1. eksport wędlin, konserw mięsnych. tłuszczów wieprzowych, jelit, skór surowych i. t. p. podlega kompetencji samorządu rzemieślniczego, 2. na fundusze Komisji Obrotu Artykułami Rolniczemi składać się ma z lwiej części świeżo uchwalony t. zw. podatek od uboju, płacony przez rzeźników i wędliniarzy, którego wysokość jest przewidziana na 12.000.000 zł. rocznie.

Zjazd wyraża przekonanie, że zawód rzeźnicko - wędliniarski powinien mieć wpływ na sposób zużycia funduszu interwencyjnego, który z lwiej części sam opłaca a przedewszystkiem chce uzyskać bezpośredni wpływ na to, aby rozwinąc eksport przetworów mięsnych nietylko dla korzyści ekspoterów rzeźników - wędliniarzy, ale również dla dobra rolnictwa znajdującego się w studjum wyjątkowego kryzysu, a w szczególności dla utrzymania czynnego bilansu handlowego, który jest podstawą zdrowej gospodarki państwa.

II

Zjazd Delegatów Cechów Rzeźnicko - wędliniarskich z całej Polski wyraża miarodajnym czynnikom rządowym wdzięczność za dotychczasową politykę w dziedzinie tłuszczów zwierzęcych, która zatamowała przywóz olbrzymiej ilości tłuszczów zagranicznych, wyrażających się sumą ca 20.000.000 kg. wartości ca 50 000.000 zł. rocznie.

Dzięki odpowiedniej polityce celnej nie sprowadzamy już zupełnie tłuszczów wieprzowych z zagranicy i nietylko staliśmy się samowystarczalni, ale rozpoczeliśmy eksport słoniny do Rosji Sowieckiej przez specjalnie do tego utworzoną sekcję tłuszczową przy Polskim Związku Wytwórców i Eksporterów Wędlin. Eksport słoniny, jak również smalcu do Rosji i innych krajów ościennych, ma szanse rozwoju przy poparciu czynników rządowych, drogą premij i dobrych traktatów handlowych.

W szczególności Zjazd prosi Panów Ministrów Gospodarczych o wstawienie odpowiednich kredytów w planie wymiany towarowej między Polską a Sowietami na eksport tłuszczów wieprzowych, mięsa wie-

przowego i przetworów mięsnych. Zjazd zwraca uwagę, że wobec zamierania eksportu bekonowego do Anglji — jedynym ratunkiem dla naszego obecnego poziomu hodowli i trzody chlewnej jest popieranie eksportu tłuczczów zwierzęcych, wędlin i konserw mięsnych.

III

Zjazd Delegatów Cechów Rzeźnicko - Wędliniarskich wyraża obawę, że przeprowadzona przez czynniki rządowe reorganizacja systemu premji eksportowych wpłynie ujemnie na eksport przetworów mięsnych.

Zjazd wypowiada się za przyznaniem eksportowi przetworów mięsnych premji stałych, zgóry określonych, a nie t. zw. zwrotu strat. Pierwszy system prowadzi do zdrowej kalkulacji handlowe oraz skłania eksportera do jaknajtańszego produkowania i jaknajdroższej sprzedaży zagranicę. Natomiast drugi system wprowadza niewiadomą w kalkulacji eksportowej i daje przewagę eksportową czynnikom, stojącym blisko aparatu premjowego, a w każdym razie nie zmusza ich do taniej produkcji, jaknajlepszej sprzedaży zagranicą i do redukowania do minimum kosztów eksportowych.

Zjazd wypowiada się za otoczeniem specjalną opieką tranzakcji pionerskich na rynki zamorskie i uważa za bardzo trafną i celową inicjatywę Państwowego Instytutu Eksportowego, zmierzającą do opracowania postępowych metod opakowania i usprawnienia transportu morskiego.

Drugi proces kartelowy

Po skutecznie przeprowadzonym procesie przeciw kartelowi cementowemu, który doprowadził do jego rozwiązania, p. Minister Przemysłu i Handlu przesłał do Sądu Kartelowego wniosek o rozwiązanie umowy między Państwową Fabryką Związków Azotowych w Chorzowie a Zakładami „Elektro" w Łaziskach Górnych dotyczącej układu o produkcji karbidu.

Tym razem skarga Ministerstwa Przemysłu i Handlu nie jest skierowana przeciwko Kartelowi Karbidowemu, lecz przeciwko umowie, zawartej między największą w kraju fabryką karbidu w Chorzowie a głównym członkiem Kartelu Karbidowego a mianowicie Zakłabami „Elektro."

Na mocy tej umowy Zakłady Chorzowskie wstrzymały się od produkcji karbidu, ograniczając się jedynie do własnych potrzeb a za rezygnację ze sprzedaży pobierały rocznie do r. 1931-go miljon złotych odszkodowania, w r. 1932-gim otrzymały 821 tysięcy zł, a w r. 1933-im około 700 tysięcy złotych.

Jakkolwiek Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie występuje bezpośrednio przeciwko Kartelowi Karbidowemu, to jednak przez rozwiązanie umowy między Chorzowem (jak wiadomo skomercjalizowanem przedsiębiorstwem państwowem) a Zakładam „Elektro" rozbija faktycznie sam Kartel niwecząc jego monopol na rynku.

Kronika rzemieślnicza

Rezolucje Zjazdu Delegatów Związku Cechów Fryzjerskich woj. Śląskiego

1. Zjazd Delegatów Zw. Cechów Fryzjerskich Woj. Sląskiego w dniu 30. października 1933 r. domaga się jednogłośnie pozostawienia nadal Cechów Przymusowych, które dają gwarancję wysokiego poziomu zawodowego
2. Zjazd się domaga, aby przy wydawaniu kart rzemieślniczych w wypadkach nienormalnych, Starostwa zasięgały opinji cechów, gdyż niejednokrotnie poświadczenia od wójtów nie mogą byc wiarogodne.
3. Zjazd domaga się, by powzięto jak najenergiczniejsze zarządzenia w kierunku tępienia fuszerstwa, które nasz zawód specyjalnie niszczy. Liczba warsztatów fuszerskich przekracza 100% legalnych zakładów.
4. Zjazd domaga się, aby w komisjach sanitarnych był jeden członek naszego zawodu.
5. Zjazd domaga się obniżenia świadczeń socjalnych, które mimo iż już dzisiaj są za drogie, mają być jeszcze podwyższone.
6. Zjazd domaga się aby niedozwolono otwierania jednemu właścicielowi zakładów filijnych warsztaty powinny zostać dla drugich — ponieważ bezrobocie jest za duże, aby jeden zabierał chleb drugiemu.
7. Zjazd domaga się, aby władze zakazały otwierania zakładów w instytucjach państwowych i samorządowych, a obecnie w Śląskich Zakładach Naukowych, ponieważ taka placówka szkodzi tylko wzorowemu zakładowi.
8. Zjazd domaga się, jaknajenergiczniej o zakazanie wprowadzenia żyletek zagranicznych do kraju, które doprowadzają nasz zawód do ruiny a cło przecież jest tak niskie, że nie przynosi Państwu żadnych zysków.
9. Zjazd domaga się, aby władze miarodajne wydały zarządzenie o obniżenie czynszów od lokali, zakładów i warsztatów, ponieważ wygórowane czynsze są pierwszym powodem masowych likwidacji przedsiębiorstw.
10. Zjazd domaga się zezwolenia na oficjalną pracę w niedzielę i święta do godz. 11, ponieważ praca w te dni odbywa się już od 3 lat na terenie województwa przez wpuszczanie klienteli bocznem wejściem albo od podwórza. Stan taki nie powinien być nadal utrzymywany i tolerowany przez władze, które co prawda stosują za przekroczenie tych przepisów kary, lecz bezskutecznie.

Nowy przedstawiciel rzemiosła w Senacie

W miejsce śp. senatora Stanisława Godlewskiego wszedł do Senatu, znany działacz rzemieślniczy, p. Władysław Dobrzyński, starszy Cechu szewców M. St. Warszawy. Pan Władysław Dobrzyński będzie obok p. Senatora Stefana Wiechowicza, przewodniczącego Rady Izb Rzemieślniczych R. P. drugim z rzędu reprentantem rzemiosła w Senacie. P. Senator Dobrzyński należy do Stronnictwa Narodowego.

Czcionkami Drukarni „Saturn" Tomasz Kaldyk w Warszawie, ul. Marszałkowska 91.